

TÖRTÉNELEM

Megyei szaktárgyi vetélkedő – 2015
Írásbeli feladatsor a 8. osztály számára

Az írásbeli feladat megoldásához 120 perc áll rendelkezésére. Helyes megoldás esetén összesen 100 (azaz száz) pontot lehet összegyűjteni. Először olvassa el a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd alaposan gondolja át válaszait, s azután írja le. Nem egyértelmű áthúzás, javítás, stb. esetében arra a feladatrészre nem kap pontot. Az esszénél törekedjen a fogalmazás tömörségére, az írás olvashatóságára. A feladatlapokra kék színű golyós- vagy töltőtollal írjon.

I. Ki vagyok én? A megadott információk alapján nevezd meg, kiről van szó! (Elemenként 1 pont, összesen 10 pont)

- 1) Amerika névadója _____
- 2) Kanada (Új-Franciaország felfedezője) _____
- 3) a reformáció elindítója _____
- 4) a „Mosolytalan király” _____
- 5) az anglikán egyház megalapítója _____
- 6) az 1514. évi magyarországi parasztháború vezéralakja _____
- 7) török szultán a nándorfehérvári csata idején _____
- 8) a Mohács utáni évtizedek legkiemelkedőbb magyar politikusa, János Zsigmond nevelője
_____
- 9) Drégely várának védője a törökök 1552-es magyarországi hadjárata idején _____
- 10) a reformáció kálvinista irányzatának első nagy magyarországi képviselője _____

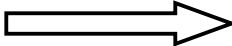

II. Az alábbi kérdések GENIUS tehetséggondozó program anyagához kapcsolódnak. Válaszaid írd a kérdések után! (Elemenként 1 pont, összesen 10 pont)

- 1) Ki volt Géza fejedelem felesége? _____
- 2) Miért küld Géza követeket Quedlinburgba? _____
- 3) Mikor koronázzák meg Istvánt? _____
- 4) Mit jelent a tized (tizedadó)? _____
- 5) Az egyházszervezés idején ki állt a magyar katolikus egyház élén? _____
- 6) Mik voltak a káptalanok? _____
- 7) Milyen közigazgatási egységekre osztotta fel I. István Magyarországot? _____
- 8) Mit nevezünk várispánságnak? _____
- 9) Mikor hal meg Szent István? _____
- 10) Ki lett István király utóda a magyar trónon? _____

III. Térképes feladat.

Rajzold meg a vaktérképen az alábbi felfedezők által megtett útvonalakat az alábbi jelmagyarázat alapján. Írd mellé a felfedezőutak dátumát!

- 1) Bartolomeo Dias első expedíciója .....►
Évszám: .....
- 2) Kolombusz Kristóf első expedíciója - - - - -►
Évszám: .....

- 3) Vasco da Gama felfedezi az Indiába vezető tengeri útvonalat
Évszám: .....
- 4) Vasco de Balboa felfedezi a Csendes-óceánt
Évszám: .....
- 5) Ferdinánd Magellán első világszerte utja
Évszám: .....

IV. Mikor történtek az alábbi események? (Elemenként 1 pont, összesen 10 pont)

- 1) a tordesillas-i egyezmény _____
- 2) a reformáció kezdete _____
- 3) a Bourbon dinasztia trónra kerülés Franciaországban _____
- 4) a németalföldi szabadságharc kirobbanása _____
- 5) A Rzecz Pospolita létrejötte _____
- 6) a váradi béke _____
- 7) a Bocskai-féle szabadságharc kirobbanása _____
- 8) II. Rákóczi György lengyelországi hadjárata _____
- 9) a vasvári béke megkötése _____
- 10) a török kiűzése Budáról _____

V. Magyarázd meg az alábbi fogalmakat! (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)

- 1) reconquista _____
- 2) hugenotta _____
- 3) reneszánsz _____
- 4) a hódoltság területe _____
- 5) hajdú _____

VI. Mi történt ekkor? (Elemenként 1 pont, összesen 10 pont)

- 1) 1572. augusztus 24. _____
- 2) 1603 _____
- 3) 1707 _____
- 4) 1618-1648 _____
- 5) 1688-1689 _____
- 6) 1526. augusztus 29. _____
- 7) 1613-1629 _____
- 8) 1683 _____
- 9) 1699 _____
- 10) 1703-1711 _____

VII. Kik nevéhez fűződnek az alábbi forrásrészletek? Milyen művekben vagy mivel kapcsolatban írták az alábbiakat? (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)

- 1) „ (...) ha a ma virágzó államokat szemlélem, és mérlegelem magamban, istenuccse úgy tűnik föl nekem, hogy nem egyebek a gazdagok összeesküvésénél, akik ugyan az állam nevében és jogcímén lépnek föl, de a maguk haszna érdekében.”
_____
- 2) „Amikor az egyház azt állítja, hogy ami nekünk fehérnek tűnik, az fekete, akkor azt kétkedés nélkül el kell fogadni.” _____
- 3) „Az első, aki bekerített egy darab földet és azt mondta rá: „Ez a föld az enyém” és ráadásul talált eléggé naiv embereket, akik ezt el is hitték, a polgári társadalom igazi alapítója volt. Mennyi szenvedéstől és szörnyűségtől szabadította volna meg az emberiséget az, aki a karókat kihúzgálva és az árkokat betemetve azt kiáltotta volna: „Vigyázzatok! Ne hallgassatok erre a csalóra! Elpusztultok, ha elfeleditek, hogy a föld gyümölcse mindenkié, a föld pedig senkié.” _____
- 4) „Ha pedig Isten azt adná, hogy a Magyar Korona, Magyarországon magyar kézhez kelne, egy koronás királyság alá, úgy az Erdélyieket is intyük, nem hogy attól elszakadnának, vagy abban ellentartanának, de sőt segélyék tehetségek szerént, és egyenlő értelemről azon Korona alá a régi mód szerént adják magukat.” _____
- 5) „Szükséges azért, hogy a magyar nemzet, ha ettől a fennforgó véstől meg akar szabadulni, ha magának, posteritásának (utódjainak) megmaradást kíván, tartson fegyvert kezében; de nem úgy, mint eddig, hanem jóval másképpen. Mert nem elég az, hogy minden particularis (magán) embernek legyen fegyver a házában, noha annak is úgy kell lenni, hanem az, hogy az ország tartson ármádát (hadsereget) lábon készen, aki mindenfelé, minden órában, minden szempillantásban, télen, nyáron oda mehessen, ahova szükség kívánja.” _____

VIII. Párosítsd a nagy földrajzi felfedezések híres alakjait életrajzi adataikkal! (Elemenként 1 pont, összesen 5 pont)

1. Tengerész Henrik   **A** genovai származású tengerész, 1492-ben érkezett Spanyolországba. Ajánlata, amely lehetőséget biztosított a koronának, hogy hozzáférjen India és Kína aranytartálékaihoz, nagyon kecsesítőnek bizonyult Izabella és Ferdinánd számára
2. Kolombusz Kristóf   **B** nemes, nem tapasztalt tengerész, de rendelkezett mindazokkal az erényekkel, amelyek garantálták a sikert: férfias, határozott, vasakaratú embernek ismerték, akinek vitathatatlanul nagy tekintélye volt a tengerészek között

3. Vasco da Gama **C** portugál herceg, majdnem fél évszázadot töltött országa legdélebbi városában, Sagresben, ahol csillagvizsgálót és navigációs iskolát alapított
4. Vasco de Balboa **D** a spanyol király szolgálatában álló portugál tengerész. 1519. szeptember 20-án öt hajóból álló raj élén elhagyta San Lucar kikötőjét és nyugatnak vette az irányt. Átkelt az Atlanti-óceánon és miközben lassan hajózott Dél-Amerika partjainál átjáró után kutatva, kénytelen volt a déli sarkkörön telelni.
5. Fernando Magellán **E** egy spanyol csapat élén érkezett 1513-ban a Panama-szorozshoz, majd azt elhagyva egy végeleáthatatlan víztükör tárult a szeme elé, amit Déli-tengernek (Csendes-óceánnak) nevezett el.

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					
5					

IX. Rakjátok időrendi sorrendbe az alábbi eseményeket! (Elemenként 1 pont, összesen 5 pont)

- A. Magyarország három részre szakadása
- B. a vasvári béke megkötése
- C. Bethlen István fejedelemsége
- D. a Bocskai István- vezette szabadságharc
- E. a Dózsa György- vezette parasztháború

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					
5					

X. Kik voltak az alábbi személyek? (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)

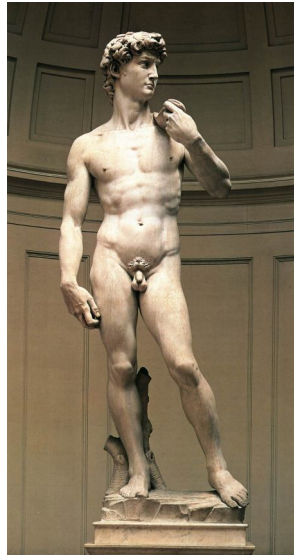
- a) Rotterdami Erasmus _____
- b) Richellieu _____
- c) Orániai Vilmos _____
- d) Bakócz Tamás _____
- e) Jurisics Miklós _____

**XI. Írjátok oda a képeken látható festmények / szobrok címét és alkotójuk nevét!
(Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)**

Cím: _____

Festő: _____

Cím: _____

Szobrász: _____

Cím: _____

Festő: _____

Cím: _____

Festő: _____

Cím: _____

Festő: _____